

Besluit van het college van B&W gemeente Aalten

Zaakkenmerk/Onderwerp	Z/19/049546/Nota internationale samenwerking 2019-2023
Afdeling	Sociaal Domein/team Organisatie en Welzijn
Zaakkenmerk/Documentkenmerk	Z/19/049546/D-199611
Vertrouwelijkheid	Openbaar
Portefeuillehouder	A. Stapelkamp
Uitvoeringsprog. Raad	Bestuurlijke vernieuwing, Grensoverschrijdende samenwerking
Besloten in de vergadering van	B&W vergadering d.d. 23 jul 2019

Toelichting voorstel

Portefeuillehouder	Burgemeester Anton Stapelkamp
Samenvatting	<p>In het Raadsprogramma 2018-2022 heeft de gemeenteraad aangegeven de uitgangspunten, zoals die in de nota <i>Internationale Samenwerking in Aalten 2011</i> zijn beschreven, te willen herijken. Vanuit de erkenning van het alsmear groeiende belang van internationale samenwerking wil de raad de uitgangspunten en de ambities opnieuw vaststellen.</p> <p>De raad wil een gezonde ambitie formuleren en dat wil ook het college. Vandaar ook de titel van deze nieuwe nota “Immer Besser”.</p> <p>In die twee woorden ligt de kern van de nieuwe ambitie. We richten ons op samenwerking met onze Duitse burens, veel gaat al goed maar we streven naar beter. In deze nota leggen we een aantal uitgangspunten en ambities voor de komende periode (2019-2023) vast.</p> <p>Deze nota geeft een strategische visie die aansluit op (eu)regionale aspecten binnen het speelveld van grensoverschrijdende samenwerking, die kadervormend moet zijn voor huidige en toekomstige grensoverschrijdende projecten en niet-projectmatige activiteiten.</p>
Voorgestelde beslisapunten	<p>De beslisapunten zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Instemmen met de (hoofd)thema's: Economie, arbeidsmarkt en onderwijs, toerisme en cultuur, mobiliteit en bereikbaarheid, sport en gezondheid, veiligheid, bestuur en advies, ontwikkelingsamenwerking en internationale hulpacties 2. Instemmen met de geformuleerde ambities per (hoofd)thema
Besluit	<p>akkoord:</p> <p>titel nota aanpassen: Grens overschrijdende samenwerking nadrukkelijk jeugdzorg gaan benoemen (gesunde Kernen, gesunde Kinder), ook voorschoolse voorzieningen toevoegen (naast universitair en hbo)</p>
Inleiding	<p>De aandacht voor de samenwerking met Duitsland is de afgelopen jaren fors gegroeid. Er is door het kabinet-Rutte III een landelijk actieprogramma voor grensoverschrijdende samenwerking vastgesteld waar voor het eerst ook een aparte staatssecretaris voor is aangesteld. Het kabinet investeert volop in de samenwerking met Duitsland en de regeringsleiders hebben op 2 april jl. in Luxemburg een hernieuwde politieke verklaring ondertekend om de grensoverschrijdende</p>

samenwerking verder te verdiepen. Ook de Duitse vertaling van het coalitieakkoord van de Provincie Gelderland 2019 – 2023 laat het belang zien van een samenwerking met de Duitse burens.

Er werden de afgelopen jaren veel grensoverschrijdende initiatieven ontplooid, maar veel gebeurde ad hoc en vaak waren de juiste contactpersonen niet bekend. Door structurele en duurzame intergemeentelijke samenwerking kon de gemeente Aalten de laatste jaren haar grenspositie versterken. Daarvoor was in de afgelopen jaren de structurele investering in grensoverschrijdende samenwerking noodzakelijk.

Sinds de vorige nota uit het jaar 2011 is het nodige veranderd. Ook de gemeente Aalten heeft de afgelopen jaren meer en meer geïnvesteerd in grensoverschrijdende samenwerking. Kansen en mogelijkheden zijn in kaart gebracht, de relaties met de Duitse buurgemeenten in de Kreis Borken worden steeds intensiever en activiteiten en projecten zijn en worden opgezet.

Met de bestuursperiode van 2014-2018 werd een koerswijziging ingezet richting verdere intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking met onze Duitse burens. Een van de belangrijkste ontwikkelingen was de aanstelling van een beleidsmedewerker grensoverschrijdende samenwerking. Deze inzet heeft een stevige impuls gegeven aan de opbouw van een internationaal netwerk. Met als gevolg een toename van onze betrokkenheid bij activiteiten. En dezelfde positieve ontwikkeling is ook te zien bij onze buurgemeente Winterswijk en vrij recent ook de meeste andere Achterhoekse gemeenten.

Om de duurzame samenwerking binnen onze regio verder te versterken en een strategische, duurzame en toekomstgeoriënteerde, grensoverschrijdende samenwerking in een krachtige, creatieve en innovatieve regio te realiseren werden in 2016 door de gemeenten Aalten, Winterswijk en Bocholt de Grenzhoppers opgericht. Zij vormen de basis voor ontmoetingen, kennisoverdracht en de realisatie van concrete grensoverschrijdende projecten. De Grenzhoppers zijn een netwerk van energieke en enthousiaste ambtenaren, medewerkers en ondernemers van Duitse en Nederlandse kant. Om er voor te zorgen dat de gemeenschappelijke doelen van de Grenzhoppers ook bestuurlijk worden gedragen werd in 2018 een bestuurlijk Duitsland-Nederlandsteam, de D5/NL6 + 2, in het leven geroepen. Op 26 november 2018 kwamen deze elf bestuurders uit de Regio Achterhoek, de Kreis Borken en de Landrat van de Kreis Borken bij elkaar om een grensoverschrijdende strategiedocument 2019 – 2022 te ondertekenen. Ook binnen de 8RHK ambassadeurs (voorheen Regio Achterhoek) krijgt de internationale samenwerking steeds meer vorm. De 8RHK ambassadeurs zijn net als wij lid van de EUREGIO waarbij de ambtelijke ondersteuning grotendeels door de gemeentelijke medewerkers grensoverschrijdende samenwerking wordt verzorgd.

Uitgangspunt voor de gemeente Aalten is dat we op onze eigen plek in deze wereld proberen de kansen te grijpen en de belemmeringen en bedreigingen te bestrijden voor zo ver dat in onze mogelijkheden ligt. Bescheiden, want bewust van het feit dat we maar een kleine schakel in dit geheel zijn, maar wel vol overtuiging van het feit dat onze toekomst er een is waarin samenleven en -werken over de grens onderdeel van ons leven is. Veel gaat goed, maar veel kan beter, dus **Immer Besser ...**

Om dit te kunnen realiseren moet de gemeente Aalten:

- 1) als zelfstandige gemeente (boven)lokale grensoverschrijdende activiteiten ontplooiën en ondersteunen
- 2) als onderdeel van de Grenzhoppers, 8RHK ambassadeurs en als lidgemeente van de EUREGIO bijdragen aan de bredere grensoverschrijdende activiteiten om deze naar een hoger plan te tillen
- 3) zelfstandig schakelen of in samenwerking met andere partners zoals EUREGIO, Kreis Borken, BZK, Bezirksregierung Münster, naar provinciaal, nationaal en Europees niveau

Met het oog op de gehouden inventarisatie en de ontwikkelingen op

alle niveaus komen de volgende thema's naar voren: economie, arbeidsmarkt en onderwijs, toerisme en cultuur, mobiliteit en bereikbaarheid, sport en gezondheid, veiligheid, bestuur en advies. Deze dienen als speerpunten voor een gedegen visie met bijbehorende ambities en een effectieve implementatie van het thema grensoverschrijdende samenwerking binnen onze gemeente.

Er is veel veranderd in de wereld, ook langs onze landsgrens en er is veel werk verzet de afgelopen jaren op het thema samenwerken over de grens. Veel is er om tevreden over te zijn maar de wereld blijft in beweging en het kan altijd beter. En daarom dus aan de slag met als motto: Immer besser ...

Argumenten

Kijkend naar de gehouden inventarisatie en de ontwikkelingen op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking de laatste jaren, delen wij de wens van de raad en is het noodzakelijk om de nota "Internationale Samenwerking in Aalten 2011" te herijken. Uit de inventarisatie komt naar voren dat de focus op grensoverschrijdende samenwerking op alle niveaus enorm groeit en de voordelen in een intensieve samenwerking duidelijk zichtbaar zijn. Niet investeren in grensoverschrijdende samenwerking betekent dat Aalten een kleine of geen rol speelt in grensoverschrijdende projecten en hierdoor kansen misloopt. De kracht van deze grensregio en dus ook van de gemeente Aalten ligt voor een groot deel in de grensoverschrijdende samenwerking als onderscheidend kenmerk t.o.v. andere gemeenten en regio's. Een intensieve samenwerking draagt bij aan de vitaliteit van de grensregio en dus ook van de gemeente Aalten.

Kanttekeningen

De kans dat plannen van collega's uit andere beleidsvelden aan de grens eindigen is nog steeds aanwezig. De interne ambtelijke betrokkenheid en samenwerking is en blijft een aandachtspunt voor de komende periode. Acties die voortvloeien uit deze nota hebben met name invloed op de (bestaande) werkzaamheden en taken van de Adviseur grensoverschrijdende samenwerking. Voor diverse concrete activiteiten in het kader van grensoverschrijdende samenwerking zijn bestaande budgetten beschikbaar bij de betreffende beleidsvelden. In het Uitvoeringsprogramma 2018 – 2022 Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij is voorzien in een structurele verhoging van het (centrale) budget voor grensoverschrijdende samenwerking met € 2.500,--. Structureel overleg en onderlinge communicatie moet in de toekomst nog verder vorm worden gegeven. Kortom: één centraal Adviseur grensoverschrijdende samenwerking en decentrale verantwoordelijkheden grensoverschrijdende samenwerking binnen de teams.

Overleg gevoerd met

Afdeling /Team/Persoon: Organisatie en welzijn (Bregje Rensen en Bert Spekkink) - Financiën (Evelien Hillen/Jeroen Pelle), Johan van der Brug, Jolanda van Eldik

Bestuurlijk: Anton Stapelkamp, Martin Veldhuizen.
Daarnaast indirect overleg met Hans te Lindert en
Joop Wikkerink
Leden internationale adviescommissie: Jan Bulsink,
Hans Logmans, Freek Diersen, Alexander van der
Graaff, Paul Eijkelkamp
EUREGIO: Tom Lamers
Gemeente Winterswijk: Nicky Eppich

Vervolgstappen en planning | Bijgevoegde nota en bijlagen ter besluitvorming voorleggen aan de raad

Participatie | Niet van toepassing

Communicatie | Intern:
- Presentaties binnen de teams verzorgen
- Bericht op intranet plaatsen

Extern:
- Bericht in Aalten actueel publiceren
- Berichten verspreiden via verschillende social media kanalen